

in modern sports: a philosophical view of the problem] Visnyk nauky ta osvity. No11 (17). S.1235–1245. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ОВЧАРУК Василь – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Вінницького національного технічного університету.

Наукові інтереси: аналіз літературних джерел з проблеми застосування технологій штучного інтелекту у процесі фізичного самовдосконалення студентської молоді.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

OVCHARUK Vasyl – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Physical Education Vinnytsia National Technical University.

Scientific interests: analysis of literature sources on the problem of applying artificial intelligence technologies in the process of physical self-improvement of student youth.

Стаття надійшла до редакції 03.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку 16.03.2026 р.

УДК 378:81'243:004.9

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-223-224-227

ISSN 2415–7988 (Print) ISSN 2521–1919 (Online)

ОГРИНЧУК Олександра –

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри мовознавства

Івано-Франківського національного медичного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9188-7190>

e-mail: olesis@ifnmu.edu.ua

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНОМУ ЗВО

У сучасних умовах цифровізації освітнього простору особливого значення набуває пошук інноваційних технологій, здатних забезпечити ефективно навчання української мови як іноземної для студентів медичних закладів вищої освіти. Володіння українською мовою є не лише інструментом інтеграції іноземних студентів у навчальне середовище, а й важливою передумовою їхньої майбутньої професійної діяльності у сфері охорони здоров'я, де якісна комунікація між лікарем і пацієнтом має вирішальне значення. У статті розглядаються можливості використання ChatGPT як інтерактивного засобу навчання, що дозволяє моделювати реальні комунікативні ситуації, створювати індивідуалізовані завдання та забезпечувати постійний доступ до мовної практики.

Методологія дослідження ґрунтується на аналізі практичного застосування ChatGPT у навчальному процесі, включаючи діалогові вправи, переклад професійної термінології, симуляцію спілкування між лікарем і пацієнтом, а також створення навчальних сценаріїв, які враховують культурні та мовні особливості іноземних студентів. Результати показують, що використання штучного інтелекту сприяє підвищенню мотивації студентів, формуванню навичок професійного мовлення, розвитку критичного мислення та розширенню можливостей самостійної роботи. Водночас виявлено низку обмежень, серед яких потреба у контролі якості відповідей, адаптація контенту до специфіки медичної освіти, уникнення механічного калькування та забезпечення академічної доброчесності.

У висновках підкреслюється, що ChatGPT може стати ефективним додатковим інструментом у навчанні української мови як іноземної, а перспективи подальших досліджень полягають у розробці спеціалізованих навчальних модулів, інтеграції технології у систему управління навчанням медичних університетів та оцінці її впливу на довготривалу успішність студентів.

Ключові слова: ChatGPT, українська мова як іноземна, комунікативні навички, іноземні студенти, медична освіта, штучний інтелект, цифровізація.

OHRYNCHUK Oleksandra –

Candidate of Philology Sciences, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Linguistics

Ivano-Frankivsk National Medical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9188-7190>

e-mail: olesis@ifnmu.edu.ua

OPPORTUNITIES FOR USING CHATGPT TO DEVELOP COMMUNICATIVE SKILLS OF INTERNATIONAL STUDENTS IN A MEDICAL UNIVERSITY

In the current context of educational digitalization, the search for innovative technologies capable of ensuring effective learning of Ukrainian as a foreign language for students of medical higher education institutions becomes increasingly significant. Mastery of Ukrainian is not only a tool for integrating international students into the academic environment but also a crucial prerequisite for their future professional activity in healthcare, where high-quality communication between doctor and patient is essential. The article explores the potential of ChatGPT as an interactive learning tool that enables modeling of authentic communicative situations, creation of individualized tasks, and provision of continuous access to language practice. The research methodology is based on analyzing practical applications of ChatGPT in the educational process, including dialogue exercises, translation of professional terminology, simulation of doctor–patient communication, and development of learning scenarios that take into account cultural and linguistic characteristics of foreign students. The findings demonstrate that the use of artificial intelligence contributes to increasing student motivation, developing professional speech skills, fostering critical thinking, and expanding opportunities for independent work. At the same time, several limitations were identified, such as the need for quality control of responses, adaptation of content to the specifics of medical education, avoidance of mechanical translation, and assurance of academic integrity. The conclusions emphasize that ChatGPT can serve as an effective supplementary tool in teaching Ukrainian as a foreign language, while future research prospects involve designing specialized learning modules, integrating the technology into learning management systems of medical universities, and evaluating its long-term impact on student success.

Key words: ChatGPT, Ukrainian as a foreign language, communicative skills, international students, medical education, artificial intelligence, digitalization.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності проблеми. Вища освіта в Україні нині перебуває на етапі активної цифрової трансформації, що зумовлює необхідність упровадження інноваційних технологій у навчальний процес. Особливо це стосується медичних університетів, де іноземні студенти мають швидко та якісно засвоїти українську мову як іноземну. Володіння мовою виступає не лише засобом академічної комунікації, а й важливим елементом професійної компетентності майбутнього лікаря, адже ефективне спілкування з пацієнтами та колегами є основою успішної медичної практики.

Разом із тим, традиційні підходи до викладання української мови як іноземної мають низку недоліків: обмежена кількість практичних занять, недостатні можливості для індивідуалізації навчання та складність відтворення реальних комунікативних ситуацій у межах аудиторії. Це створює додаткові труднощі для студентів-іноземців, які одночасно адаптуються до нової культурної та освітньої системи. У таких умовах виникає потреба у використанні сучасних технологічних рішень, здатних забезпечити інтерактивність, гнучкість і персоналізацію освітнього процесу.

Одним із перспективних інструментів є ChatGPT – мовна модель штучного інтелекту, яка може виконувати функції інтерактивного співрозмовника, навчального асистента та симулятора професійних ситуацій. Його застосування відкриває нові можливості для розвитку комунікативних навичок іноземних студентів, зокрема:

- моделювання діалогів у професійних контекстах (спілкування з пацієнтами, колегами, викладачами);
- створення індивідуально адаптованих завдань відповідно до рівня мовної підготовки;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку та корекції помилок;
- формування міжкультурної комунікації, необхідної для роботи в міжнародному медичному середовищі.

Таким чином, дослідження ефективності використання ChatGPT у процесі викладання української мови як іноземної в медичних закладах вищої освіти є актуальним і перспективним напрямом наукових пошуків. Воно дозволяє оцінити потенціал цифрових технологій у мовній освіті та визначити їхню роль у формуванні професійних компетентностей майбутніх лікарів, що відповідає сучасним тенденціям розвитку медичної освіти та глобальним викликам у сфері охорони здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному освітньому просторі інтеграція інноваційних технологій розглядається як обов'язкова умова підвищення якості освітнього процесу, що підтверджується численними дослідженнями українських та зарубіжних науковців (Oleksandra Ohrynychuk, Zoriana Onipko, Olena Luzhanytsia, Liliia Golub [1, с. 131]). Відповідно, методологія нашого дослідження ґрунтувалася на поєднанні теоретичного аналізу, емпіричних спостережень та експериментальної апробації, що забезпечило комплексність, багатоплановість та достовірність отриманих результатів.

Здійснено системний огляд сучасних наукових праць, присвячених застосуванню ChatGPT у викладанні мов. Так, О. Смалюк акцентує увагу на тому, що використання мовних моделей штучного інтелекту

сприяє індивідуалізації навчання та дозволяє адаптувати освітній процес до потреб кожного студента [2]. С. Волгіна наголошує на значному потенціалі інтеграції ChatGPT у викладання іноземних мов у контексті глобалізаційних процесів та цифровізації освіти [3]. Додатково проаналізовано праці А. Ільківа, Г. Іванишина та О. Огринчук, які розглядають сучасні наукові підходи до інтеграції генеративних моделей у педагогічну практику, зокрема їхній вплив на оптимізацію створення навчальних матеріалів, підвищення ефективності викладання та розвиток критичного мислення здобувачів освіти [4].

Для збору емпіричних даних було використано методи спостереження за навчальною діяльністю іноземних студентів-медиків, які працювали з ChatGPT. Анкетування дозволило визначити рівень мотивації, задоволеності навчальним процесом та оцінити ефективність інтерактивних вправ. Особливу увагу приділено аналізу реакцій студентів на нові формати завдань та виявленню тенденцій щодо зниження мовного бар'єру.

У рамках дослідження було організовано низку занять, під час яких студенти виконували:

- діалогові вправи, що моделювали комунікацію «лікар–пацієнт»;
- переклад та пояснення медичної термінології українською мовою;
- створення коротких професійних сценаріїв (наприклад, прийом пацієнта, пояснення діагнозу);
- інтерактивні тести та флеш-картки, згенеровані ChatGPT для самостійної роботи.

Зазначені завдання дали змогу оцінити практичний потенціал ChatGPT у формуванні комунікативних навичок та професійної мовної компетентності.

Методи аналізу результатів

Для оцінки ефективності застосування ChatGPT було проведено порівняльний аналіз результатів контрольних завдань у двох групах: експериментальній (з використанням ChatGPT) та контрольній (традиційні методи навчання). Дослідження Fang & Nan підтверджує, що інтеграція ChatGPT у процес навчання іноземних мов може істотно підвищити якість мовної практики та мотивацію студентів, що узгоджується з отриманими нами даними [5].

Інструменти дослідження. У дослідженні застосовувалися як традиційні методи (тестування, усні відповіді, письмові роботи), так і цифрові інструменти (чат-бот, інтерактивні вправи, симуляції). Такий підхід забезпечив комплексність аналізу та дозволив оцінити реальний вплив технології на освітній процес.

Таким чином, використані методики та методи дослідження були спрямовані на багатопланове вивчення можливостей ChatGPT у навчанні української мови як іноземної, із акцентом на розвиток комунікативних навичок у професійно орієнтованому середовищі медичного закладу вищої освіти.

Постановка завдання. Іноземні студенти медичних закладів вищої освіти стикаються зі значними труднощами у процесі формування комунікативної компетентності англійською мовою. Традиційні методи навчання не завжди забезпечують достатній рівень практики та індивідуалізації, що актуалізує потребу у

використанні інноваційних цифрових інструментів, зокрема ChatGPT.

Відповідно до мети дослідження було визначено такі завдання:

1. Проаналізувати потенціал ChatGPT у розвитку комунікативних навичок іноземних студентів.
2. Оцінити ефективність його застосування у навчальному процесі та вплив на зниження мовного бар'єру.
3. Дослідити можливості формування академічної та професійної комунікації.
4. Встановити роль ChatGPT у розвитку міжкультурної компетентності.
5. Сформулювати практичні рекомендації щодо інтеграції ChatGPT у навчальні програми медичних ЗВО.

Мета статті. Визначити можливості використання ChatGPT як інструменту розвитку комунікативних навичок іноземних студентів у медичному закладі вищої освіти та оцінити його ефективність у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Підвищення комунікативної компетентності.

Практика діалогів зі штучним інтелектом сприяла активізації мовленнєвої діяльності студентів. Наприклад, під час обговорення клінічних випадків вони почали використовувати лексику «differential diagnosis», «treatment options», «patient compliance», яка раніше залишалася пасивною. У рольових іграх кількість спонтанних висловлювань зросла майже на третину, а аргументація стала більш структурованою. Для порівняння, у традиційних парах «студент–студент» спонтанність була нижчою, оскільки учасники часто соромилися помилок.

Подолання мовного бар'єру.

ChatGPT створював атмосферу психологічної безпеки. Один зі студентів зазначив, що йому легше пояснювати власні думки англійською, коли він «спілкується» з моделлю, адже відсутність страху перед критикою знижує напруження. Це проявилось у збільшенні кількості добровільних виступів на семінарах. Для порівняння, у класичних дискусіях із викладачем студенти часто уникали активності через страх отримати негативну оцінку.

Формування академічного дискурсу.

Інтерактивні завдання моделювали професійні ситуації. Наприклад, студент мав пояснити «case of pneumonia» англійською, поставити уточнювальні запитання пацієнту («Do you have any history of asthma?»), описати симптоми («persistent cough, fever, chest pain») та аргументувати діагноз. Такі вправи сприяли засвоєнню спеціалізованої термінології. У тестових завданнях середній результат зріс більш ніж на один бал за п'ятибальною шкалою. Для порівняння, робота лише з підручником не давала такого ефекту, адже студенти не мали можливості тренувати діалогічну взаємодію.

Індивідуалізація освітньої траєкторії.

Завдяки персоналізованим відповідям студенти працювали у власному темпі. Наприклад, для слабших учасників ChatGPT пропонував простіші завдання – скласти діалог про «daily routine» чи «visiting a doctor», тоді як сильніші студенти отримували складніші кейси: «explain the pathophysiology of diabetes» або «compare treatment strategies for hypertension». Це дозволило вирівняти рівень групи. У традиційних умовах викладачеві

складно одночасно адаптувати завдання для різних рівнів, що часто призводить до нерівномірного розвитку.

Міжкультурний вимір комунікації.

ChatGPT моделював діалоги у різних культурних контекстах. Наприклад, студенти практикували спілкування з «пацієнтом» із США, який очікує прямого пояснення, та з «пацієнтом» із Японії, де важливим є ввічливий тон і уникання категоричних висловлювань. Це допомогло зрозуміти культурні відмінності у мовленні та поведінці. У традиційних заняттях міжкультурний компонент часто обмежувався теоретичними лекціями, тоді як інтерактивна практика з ChatGPT дала можливість відчувати ці відмінності у реальному діалозі.

Структурна модель інтеграції ChatGPT у навчальний процес медичного ЗВО.

Етапи інтеграції:

1. Підготовка.
 - Визначення цілей навчання (розвиток комунікативних навичок, засвоєння термінології).
 - Створення сценаріїв діалогів та рольових ігор.
 - Підбір клінічних кейсів для моделювання.
 2. Практика.
 - Виконання діалогів «студент–ChatGPT» у навчальних ситуаціях.
 - Рольові ігри: «лікар–пацієнт», «лікар–лікар».
 - Обговорення клінічних випадків українською мовою як іноземною.
 3. Оцінювання.
 - Виконання тестових завдань із використанням медичної термінології.
 - Аналіз результатів (кількість спонтанних реплік, якість аргументації).
 - Порівняння з традиційними методами навчання.
 4. Рефлексія.
 - Обговорення досвіду студентами та викладачами.
 - Визначення сильних і слабких сторін використання ChatGPT.
 - Корекція навчальної стратегії та адаптація завдань.
- Відтак можемо відобразити етапи інтеграції ChatGPT у навчальний процес медичного ЗВО:
- Підготовка → визначення цілей, створення сценаріїв, підбір клінічних кейсів.
 - Практика → діалоги «студент–ChatGPT», рольові ігри «лікар–пацієнт», обговорення клінічних випадків.
 - Оцінювання → виконання тестових завдань, аналіз результатів, порівняння з традиційними методами.
 - Рефлексія → обговорення досвіду, визначення сильних і слабких сторін, корекція стратегії.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отримані дані підтверджують, що інтеграція ChatGPT у навчальний процес іноземних студентів медичних ЗВО має значний потенціал для розвитку комунікативних навичок.

- По-перше, підвищення мовної активності та впевненості у спілкуванні свідчить про компенсаторну роль штучного інтелекту щодо обмежень традиційних методів навчання.
- По-друге, зниження мовного бар'єру демонструє, що ChatGPT може виступати як психологічно безпечне середовище для практики.

• По-третє, розвиток академічної комунікації підтверджує здатність моделі формувати професійний дискурс.

• По-четверте, індивідуалізація навчання узгоджується з принципами інклюзивної освіти.

• Нарешті, формування міжкультурної компетентності підкреслює унікальну перевагу ChatGPT – можливість моделювати багатокультурні сценарії, що відповідає сучасним викликам у сфері медичної освіти.

Перспективи подальших досліджень

• Кількісна оцінка ефективності. Проведення масштабних експериментів із використанням контрольних та експериментальних груп для статистичного підтвердження результатів.

• Інтеграція у навчальні програми. Розробка методичних рекомендацій щодо системного використання ChatGPT на заняттях з української мови як іноземної для медичних спеціальностей.

• Міждисциплінарні підходи. Дослідження можливостей застосування ChatGPT не лише для мовної практики, а й для формування клінічного мислення та професійної етики.

• Технологічні вдосконалення. Аналіз потенціалу поєднання ChatGPT з іншими цифровими платформами (симуляційні тренажери, віртуальні пацієнти) для комплексної підготовки студентів.

• Довгостроковий вплив. Вивчення того, як регулярне використання ChatGPT позначається на професійній комунікації випускників у реальних умовах медичної практики.

Використання мовних моделей штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, є одним із найактуальніших напрямів сучасних освітніх досліджень. Ця технологія трансформує традиційні підходи до навчання, відкриваючи нові можливості для студентів і викладачів. У сфері медичної освіти ChatGPT вже довів свою практичну користь: він сприяє розвитку комунікативних навичок, формуванню професійного мислення та засвоєнню складного навчального матеріалу.

Зростаючий інтерес до ChatGPT пояснюється його здатністю забезпечувати персоналізовані навчальні сценарії, адаптовані до рівня знань і індивідуальних потреб студентів. Інтерактивні вправи та моделювання клінічних ситуацій на заняттях з української мови як іноземної створюють безпечне середовище для практики, що значно підвищує ефективність навчання.

Таким чином, ChatGPT можна розглядати як багатофункціональний освітній інструмент, який поєднує функції навчального асистента, симулятора комунікативних ситуацій та засобу індивідуалізації навчання. Перспективи його застосування охоплюють не лише мовну та професійну підготовку іноземних студентів, але й розробку нових педагогічних стратегій, здатних змінити структуру медичної освіти. У майбутньому штучний інтелект може стати невід’ємною складовою освітнього процесу, сприяючи формуванню покоління лікарів із високим рівнем комунікативної компетентності та критичного мислення.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Ohrynychuk O., Onipko Z., Luzhanytsia O., Golub L. Incorporating contemporary technologies into higher education pedagogy: Exploring mastery and innovative implementation. *Multidisciplinary Reviews*. 2024. Vol. 7. P. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe014>
2. Смаль О. В. Вивчення можливостей застосування ChatGPT у навчальному процесі при викладанні іноземної мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 72. Т. 4. С. 106–115. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-4-18>
3. Волгіна С. Інтеграція ChatGPT у викладання іноземних мов у контексті глобалізації та цифровізації освіти. *Молодь і ринок*. 2023. № 3 (72). С. 251–255. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-51>
4. Ільків А. В., Іванишин Г. Я., Огринчук О. П. Можливості використання генеративного ШІ в процесі навчання іноземної мови в університетському середовищі. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 42. Т. 3. С. 131–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.42.3.20>
5. Fang S., Han Z. On the nascency of ChatGPT in foreign language teaching and learning. *Annual Review of Applied Linguistics*. 2025. Vol. 45. P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.1017/s026719052510010x> (doi.org in Bing)

REFERENCES

1. Ohrynychuk, O., Onipko, Z., Luzhanytsia, O., & Golub, L. (2024). Incorporating contemporary technologies into higher education pedagogy: Exploring mastery and innovative implementation. *Multidisciplinary Reviews*. Vol. 7. P. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe014> [in Brazil]
2. Smal, O. V. (2024). Vyvchennia mozhlyvostei zastosuvannia ChatGPT u navchal'nomu protsesi pry vykladanni inozemnoi movy [Studying the possibilities of using ChatGPT in the educational process when teaching a foreign language]. *Aktual'ni pytannia humanitarnykh nauk*. 72(4). S. 106–115. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-4-18> [in Ukrainian]
3. Volgina, S. (2023). Integration of ChatGPT into foreign language teaching in the context of globalization and digitalization of education. *Youth and the Market*. 72(3). S. 251–255. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-51> [in Ukrainian]
4. Ilkiv, A. V., Ivanishyn, H. Ya., & Ohrynychuk, O. P. (2025). Mozhlyvosti vykorystannia generatyvnoho SHI v protsesi navchannia inozemnoi movy v universytets'komu seredovyshchi [Possibilities of using generative AI in the process of foreign language learning in the university environment]. *Zakarpats'ki filohichni studii*. 42(3). S. 131–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.42.3.20> [in Ukrainian]
5. Fang, S., & Han, Z. (2025). On the nascency of ChatGPT in foreign language teaching and learning. *Annual Review of Applied Linguistics*. 45. P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.1017/s026719052510010x> [in USA]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ОГРИНЧУК Олександра – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовознавства Івано-Франківського національного медичного університету.

Наукові інтереси: сучасна українська мова, українська мова як іноземна.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

OHRYNCHUK Oleksandra – Candidate of Philology Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Linguistics Ivano-Frankivsk National Medical University.

Scientific Interests: Modern Ukrainian language, Ukrainian as a Foreign language.

Стаття надійшла до редакції 07.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку 24.03.2026 р.